

DÉLMAGYARORSZÁG

75. évfolyam, 194. szám
1985. augusztus 18. Vasárnap

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 2.20 forint

Törvények ideje

Kormányoztak immár sokféleképpen embereket és népeket. Kormányoztak szokások évszázados tapasztalatok által hitelesített, fzeses, háboríthatatlan rendjével; korbáccsal és hatalmi szóval és fegyverrel. És kormányoztak törvénnyel, közösen hozott, a létezés mindennapjainak kereteket adó jogszabályokkal. Hiszen kormányozni mindig is kellett, merthogy a közösség csak akkor lehet életképes, ha az egész és a rész, egyén és közösség viszonyait és az egyén és csoportok cselekvéseit szabályozzák. Csak az nem mindegy, hogyan...

Az emberiség története, lehet, szabályok története. Hiszen ős idők óta társadalomban él az ember, szabályok által összetartott közösségekben. És így akár meg is fordítható az állítás: a szabályok története, lehet, magának az emberiségnek a története. Hiszen ősidők óta társadalomban az ember évezredek folyamán fölzsabadította magát a természet akkor számára vak erőinek rabságából, aztán forradalmak sorával az osztálytársadalmak, egyének és csoportok cselekvéseit bénító gúzsából.

Vas keménységű szabályok alakították valaha az ember életét az ősi társadalmakban. Szabályok, melyeket nemzedékek tapasztalatai hitelesítették, s melyek a túlélés érdekében fogantak. Misztikus jegyekben ugyan, de valóságos tapasztalatok által formáltak, hogy az ember és közössége megmaradhasson az általa még befolyásolhatatlan természettel vívott küzdelmekben. Aztán törvényvé vált a szó, despoták, császárok, földesurak halált, életet, felemelkedést vagy megsemmisülést, gazdagodást vagy elszegényedést hozó, megfellebbezhetetlen szava, az abszolút hatalom jegyében. Majd lassan megkezdődött a törvények ideje.

Törvények születtek, az éppen hatalmon lévő uralkodó osztály érdekei szerint. Mégis, minőségi volt a változás, hiszen a törvény már közösségi érdekeket fejezett ki, közösen hozva, a természetet már egyre inkább befolyásolni tudó, attól bizonyos mértékig függetlenedő ember által. És a törvény immár nem eseteket szabályozott a hatalom adta közvetlen beleszólás jogával, hanem kereteket szabott meg egyén és csoport cselekvései számára. Kereteket, amelyekhez alkalmazkodni lehetett, amelyeket fölmerve már választani tudott ember és csoport lehetőségek között. És a törvények adta keretszabályozás lassan fölzsabadította az embert, kezébe adván a választás és a cselekvés autonóm lehetőségeit.

Azt mondják, egy társadalom akkor működhet igazán, ha megfelelő formákat talál önmaga szabályozására. Olyanokat, amelyek kiteljesíthetik az ember, a technika, a gazdaság, a tudás lehetőségeit az egyén és a közösség javára. Olyanokat, amelyek egyén és közösség hasznát eredményesen kapcsolják össze, amelyek lehetőségeket és védettséget is adnak az egyének, hogy valóban cselekedjék.

Ilyen szabályozást csak törvények tudnak biztosítani. Éspedig, olyan törvények, melyek immár össznépi érdekeket fejeznek ki, és amelyek helyesen mérnek föl egy társadalom lehetőségeit. És ez az, amit a szocialista törvényhozás képes biztosítani.

Augusztus 20-án alkotmányát ünnepli az ország. Nemzeti történetünknek azokat az állomásait, amelyek korszakos jelentőségűek voltak e kis nép fennmaradása szempontjából. A szeri tanácskozára emlékezünk, amikor — a legenda szerint — honfoglaló őseink szerét ejtették az ország dolgát megtanácskozni és évtizedeken át működőképes, önmagát megvédeni is tudó törzsi államalakulatot létre hozni Közép-Európa keleti peremén. Mert szabályozták a törzsi szabadságot, de lehetőséget adtak ahhoz is, hogy kialakulhasson az országot fokozatosan egységesítő központi hatalom, melyet I. István neve fémjelzett, akire szintén emlékezünk most, augusztus 20-án. Aki újabb törvényeket adott az országnak, egységet szervező központi, királyi hatalommal szilárdítva meg nemzeti létünk, fennmaradásunk összetartó kereteit. És ünnepeljük a fölzsabadult ország szocialista alkotmányát, amely első ízben fejezte ki korszerű értelemben vett össznépi, osztálytársadalmi érdekeket, védettséget adva az egyének, lehetőségeket teremtve az egyén és a társadalom felemelkedése számára egyaránt.

Múlt, jelen és jövő kapcsolódik egymásba, az idő folyamában. A múlt tanulságai, amely szerint nem elég megszerezni egy országot. Mert a honfoglalás egyszeri sikerét évszázadok hitelesítették maradandóvá az állam- és törvényalkotó munka jegyében. Mint ahogyan a fölzsabadulás tényét is az teheti maradandóvá, hogy élünk az akkor megadott lehetőségekkel. Szocialista alkotmányunk született és mind átfogóbb az országgyűlés törvényalkotó tevékenysége, amely védettséget ad az embernek és szabadságot cselekvéseihez. Emberszabású kereteket.

Szavay István

Augusztus 20-án, Ópusztaszeren

Nagygyűlés, népiünnepély

Augusztus 20-án, a hagyományos Árpád-emlékünnepekre és munkás-paraszt találkozóra az idén 20 ezer embert várnak Ópusztaszerre. A program délelőtt 9 órakor térzenével kezdődik, 10 órától ünnepi nagygyűlést tartanak. Beszédet Szabó István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöke mond.

Az új kenyér ünnepélyes átadása után a szarvasi Tessedik és a Szeged Tánc-

együttessel néptáncbemutatóra invitálják a közönséget, majd három helyszínen folytatódik a rendezvénysorozat. Az I. színpadon népzenei, néptánc-bemutató, a II. színpadon szórakoztató műsor, divattájékoztató, sajtóforum és testépítő bemutató lesz. A harmadik helyszínen már 11 órától lovas programot — felvonulást, versenyeket tartanak. Az egész napos népiünnepélyt a Riverside együttes koncertje zárja.

Versenyeznek az idővel

Elkészült a medencés kikötő partfala

Ha emlékeztünk nem csal, egy esztendeje már, hogy utóljára beszámoltunk a Boszorkány-sziget melletti szegedi medencés kikötő építkezéséről. Azóta ugyancsak megváltozott a hajdani hattyasi kiskertek helye.

Mint akkor megírtuk, olyan korszerű medencés kikötőt terveznek, amely egyrészt átveszi majd a jelenlegi téli kikötő szerepét — az úszóházak, a Főka kotróhajói és a tisztai hajópark teli tárolását —, másrészt alkalmas lesz a legnagyobb folyami hajók fogadására is. A 30 ezer négyzetméter víz-

felületű, partfallal védett medence mellett megteremtik a közúti, vasúti, vízi-

szállítás, a kikötés, az átrakodás műszaki feltételeit. A két beruházó, az Ativizig és a Tartalékgazdálkodási Igazgatóság a gyors és természetesen minél gazdaság-

osabb munkavégzésre, az építkezés különböző fázisaira versenytárgyalásokon keresett kivitelezőt. A kikötő partfalát — ez jelenleg az országban a legnagyobb ilyen jellegű építmény — 10 ezer köbméter vasbeton felhasználásával készítette el mintegy 65 millió forintért a Vízügyi Építő Vállalat. A medence feltöltésével természetesen jelentős része víz alá kerül, most még teljes „monstrumságában” látható. Már átvették a munkaterületet az Ativizig és a Foka dolgozói.

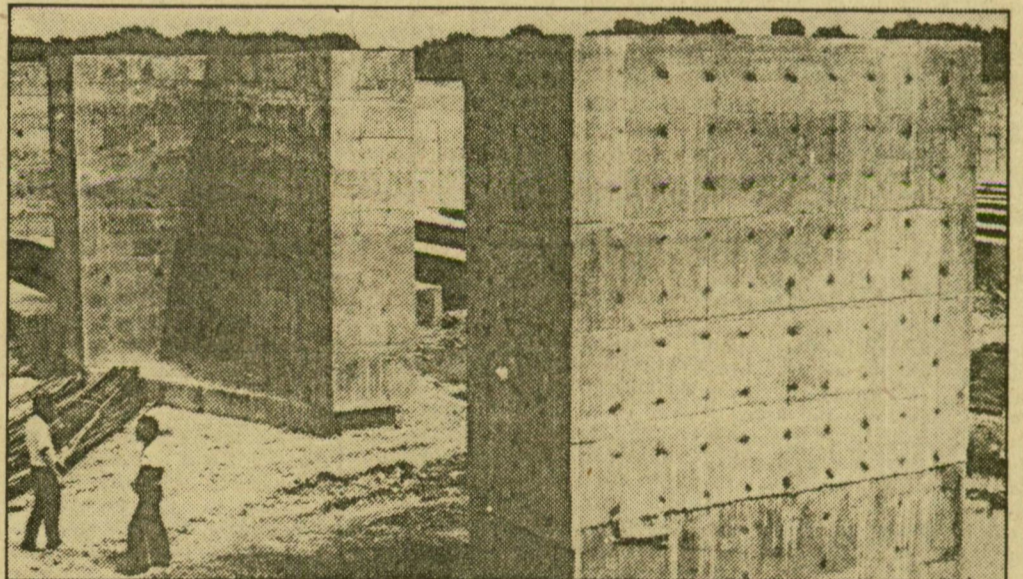
A vasbeton partfal a határvidéknél három hónappal korábban készült el. Hogy az építkezésnek a tervezettnél gyorsabb ütemét tartani tudják, az Ativizig munkaverseny-szerződést kötött dolgozóival. Ennek értelmében két gépláncuk egyenként 7 emberrel egymással

és az idővel is versenyezve, folyamatosan dolgozik, az esetleges javításokat-szere-
léseket nem ők, hanem az állandóan ügyeletet tartó szerelők végzik, hogy az állásidőt minimálisra csökkentsék. Így az egyébként szükséges két és fél-három hónap helyett körülbelül 6 hét alatt, szeptember 15-ére befejezhetik a 70 ezer köbméter föld „át-

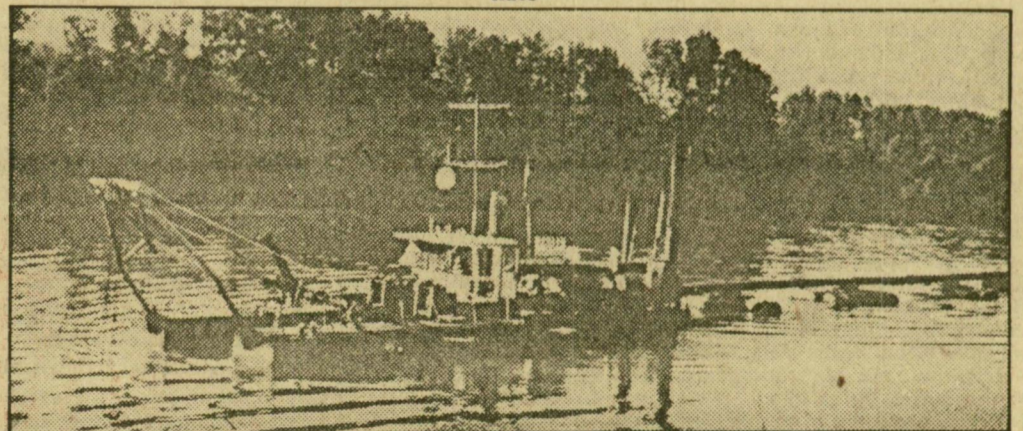
szállítását”. Ez azért is fontos, hiszen — a tavalyi tapasztalatok alapján — az idén is lehet „igazi” tél, és az bizony igen megnehezíthetné a munkát. Amíg lehet, addig kell előnyt szerezni...

Az idén mintegy 70 millió forintot „dolgoztak bele” a szegedi medencés kikötőbe. Terveik szerint a jövő év végére elkészülnek a teljes kotrással — ez persze az időjárás függvénye is.

Regös Éva

A vasbeton partfalat úgy tervezték, hogy ne okozzon fennakadást a vízállás — a tapasztalatok szerinti legmagasabb vízszintnél, sőt afölött is biztonságosan használható

Munkában a hidromechanizációs kotrógép Somogyi Károlyné felvétele